

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 22. juna do 03. jula 2009. godine

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		03.07.2009				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	-25bp	07.05.'09	06.08.'09	-
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	-25bp	12.03.'09	17.09.'09	-
CAD	"Target Overnight Rate"	0,25%	-25bp	21.04.'09	21.07.'09	-
JPY	"Target Rate"	0,10%	-20bp	19.12.'08	15.07.'09	-
GBP	"Bank Rate"	0,50%	-50bp	5.03.'09	09.07.'09	-
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	-75bp	16.12.'08	12.08.'09	-

- Svetska banka je izjavila da očekuje da globalni BDP, nakon što je rekordno pao za 2,9% u 2009. godini, ima skroman rast od 2% u 2010. i 3,2% u 2011. godini, pošto konsolidacija bankarskog sektora, velika nezaposlenost i averzija prema riziku budu uticali na smanjenu tražnju u navedenom periodu. U četvrtak, 2. jula, u SAD je objavljen podatak koji ukazuje da je u junu došlo do značajnog pada broja zaposlenih. Prema zvaničnom podatku broj zaposlenih je u junu pao za 467.000, što je drastično više od 365.000, koliko su iznosila očekivanja tržišnih učesnika. Od početka recesije u decembru 2007. god., izgubljeno je oko 6,5 miliona radnih mesta. Ovaj ekonomski indikator ide u prilog tvrdnjama pesimističnih analitičara da je kraj krize još uvek daleko. Komentari ekonomista se uglavnom svode na to da američka privreda ne doživljava više dramatičan pad, ali i dalje nije u stanju da ostvari održiv oporavak. Privreda SAD trenutno doživljava deflaciju, ali mnogi očekuju inflaciju u budućnosti, usled aktivnosti FED-a. Centralna banka drži referentnu stopu blizu nule i stvorila je veliku količinu rezervi da bi se oduprla krizi. Pre nego što inflacija nastupi, deflacija će biti opasnost u narednih godinu ili dve.

- Evropska centralna banka je, kao što se i očekivalo, zadržala referentnu kamatnu stopu na nivou od 1%. Ovakva odluka ECB bila je u skladu sa očekivanjima. Poverenje potrošača u Evropskoj Uniji poraslo je više nego što je to bilo očekivano, signalizirajući na taj način da rekordno niska referentna stopa, u kombinaciji sa stimulativnim merama vlada zemalja EU, daje rezultate. Indikator poslovne klime u Nemačkoj dostigao je tromesečni maksimum, prevazilazeći sva očekivanja, iako su bitni pokazatelji, kao npr. nemački izvoz i industrijska proizvodnja, nastavili da padaju. Dok za neke analitičare to znači da se nemačka privreda oporavlja, drugi se pitaju da li su rezultati ovog indikatora uopšte validni, s obzirom da se Nemačka i dalje nalazi u dubokoj recesiji. Junska vrednost indikatora bila je najveća još od novembra 2008. godine i iznosila je 85,9. Inače, 26-godišnji minimum je dostignut u martu 2009., kada je vrednost iznosila 82,2.

- Državni statistički ured Velike Britanije objavio je finalne podatke o kretanju BDP-a. Finalni podaci značajno su lošiji od prvobitno objavljenih. BDP je na godišnjem nivou zabeležio pad od 4,9% (prvobitno objavljeni pad imao je vrednost od 4,1%). Ovakav pad privredne aktivnosti nezabeležen je u Britaniji od 1958. godine. S druge strane, nacionalni institut za ekonomska i društvena istraživanja objavio je dobre podatke o proizvodnji i rastu poverenja na tržištu nekretnina i procenio je da je britanska privreda porasla u aprilu i maju ove godine. Međutim još uvek je rano za predviđanja o izlasku zemlje iz krize. Britanska ekonomija je porasla za 0,1% u maju, nakon rasta od 0,2% u aprilu.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

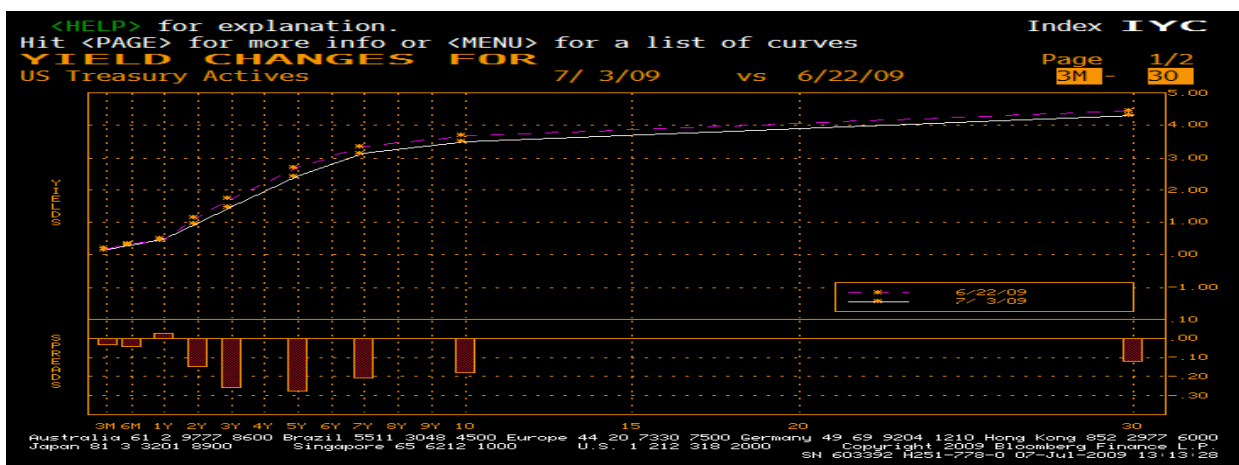

Izvor podataka: "Bloomberg" informacioni sistem

- Kurs EUR/USD pao je prvog dana izveštajnog perioda nakon izjave predsednika ECB da postoji rizik od mogućih iznenadnih turbulencija finansijskog sistema. Već sledećeg dana pad kursa je prekinut i probijena je granica od 1,40 dolara za evro. Najviši dnevni skok kursa posledica je masovne prodaje dolara od strane investitora u iščekivanju redovnog sastanka FOMC-a. Jačanju evra doprinelo je i jačanje poslovnog poverenja u Belgiji. Rast kursa je prekinut usled objavljivanja loših ekonomskih indikatora u Nemačkoj, kao i u čitavoj Evropskoj uniji. Na slabljenje evra uticala je i odluka FOMC-a da zadrži rekordno nisku bazičnu kamatnu stopu. Zvaničnici Federalnih rezervi su objavili da su mišljenja da se kraj krize bliži, što je dodatno uticalo na jačanje američke valute. Zvanični srednji kurs na zatvaranju u petak 26. juna bio je na nivou od 1,4056 dolara za evro.
- Izjava zvaničnika Narodne republike Kine da neće naglo promeniti nivo učešće dolara u njihovim deviznim rezervama imala je negativan uticaj na kurs. Međutim, stav tržišnih učesnika da se bliži oporavak od recesije doveo je do rasta vrednosti većine glavnih evropskih indeksa akcija, što je pozitivno uticalo na kurs u toku prva tri dana druge nedelje izveštajnog perioda. Na slabljenje dolara uticala je i izjava predsednika Federalnih rezervi San Franciska da bi referentna stopa mogla da bude na nivou od 0 - 0,25% nekoliko narednih godina. Kurs je u sredu dostigao maksimum ovog izveštajnog perioda na nivou nešto višem od 1,42 dolara za evro. U četvrtak je prekinut trend rasta kursa, nakon pada cena na američkim tržištima akcija, usled čega su investitori svoja sredstva preusmerili na ulaganja u dolar. Izveštajni period kurs je završio na nivou od 1,398 dolara za evro.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

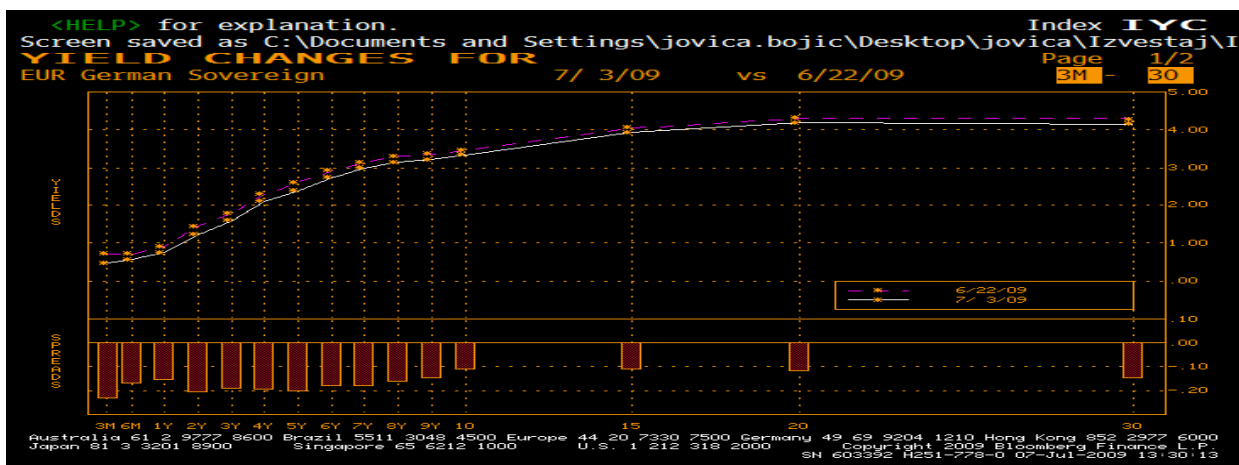
- Kriva prinosa na američke državne obveznice pomerila se na dole za gotovo sva dospeća. Jedino su prinosi na jednogodišnje obveznice neznatno porasli za vreme izveštajnog perioda. Najviše su pali prinosi na petogodišnje obveznice za čak 27,5 bazičnih poena. Prinosi na dvogodišnje obveznice pali su za 14,8 bazičnih poena, dok su prinosi na desetogodišnje hartije pali za 18,3 bazičnih poena.
- Odluka FOMC-a da se zadrži postojeći nivo bazične stope Fed-a, kao i izjava da podizanja stope neće biti u skorijem periodu uticali su na rast cena državnih obveznica. Loše vrednosti ekonomskih indikatora vezanih za nezaposlenost uticali su negativno na stav investitora po pitanju oporavka privrede, kao i na pad prinosa. Sve aukcije održane u toku izveštajnog perioda pokazale su rast zainteresovanosti među investitorima za ulaganja u nova izdanja američkih državnih obveznica, što je dodatno uticalo na rast njihovih cena. Dvogodišnje državne obveznice izveštajni period su završile sa prinosom od 1,137%, petogodišnje sa 2,702 i desetogodišnje sa prinosom od 3,685%.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj nezaposlenih koji primaju pomoć (Continuing Claims 25.06.2009.)	13. jun	6714K	6738K	6687K
Promena broja lica koja primaju stalnu zaradu (Change in Non-Farm Payrolls 02.07.2009.)	Jun	-365K	-467K	-345K
Odluka FOMC-a o nivou RKS-pe (FOMC Rate Decision 06.24.2009.)	Jun 24	0,25%	0,25%	0,25%

Izvor podataka: "Bloomberg" informacioni sistem

Evropske državne obveznice

„Yield changes for EUR German Sovereign“ - Kretanje krive prinosa na nemačke državne obveznice

- Cene državnih obveznica evrozone ostvarile su rast početkom izveštajnog perioda, nakon što je Svetska banka najavila da bi recesija mogla biti dublja od prognozirane i nakon što su pojedini zvaničnici ECB najavili da bi referentna kamatna stopa na evro mogla ostati na rekordno niskom nivou do kraja godine. Međutim, usled nove emisije državnih obveznica od skoro 20 mlrd evra, cene obveznica su ostvarile pad, kao i usled podataka o najsporijem padu proizvodnog i uslužnog sektora evrozone u poslednjih 9 meseci. S druge strane, dvogodišnje evropske državne obveznice su ostvarile rast, pošto je OECD najavio dalji pad privrede evrozone, veći od planiranog u martu. Time su prinosi na ove dvogodišnje hartije dostigli najniži nivo u odnosu na prethodne tri nedelje. Na rast cena su uticali i podaci o porastu nezaposlenosti u SAD.
- Druga nedelja izveštajnog perioda započela je rastom cena desetogodišnjih obveznica, nakon podataka o padu maloprodaje u evrozoni, što je bio trinaesti uzastopni mesečni pad. Podaci o porastu nezaposlenosti u Nemačkoj doveli su do pada cena obveznica, na koji je uticalo i to što je Nemačka emitovala desetogodišnje hartije u iznosu od 5 mlrd evra. Podaci o rastu nezaposlenosti u SAD (koji je bio veći od očekivanog) uticali su na rast tražnje za manje rizičnijom aktivom, pa je došlo do rasta cena evropskih državnih hartija krajem izveštajnog perioda.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Pokazatelj poslovnih očekivanja u Nemačkoj (GE: IFO - Expectations 22.06.2009.)	Jun	86,9	89,5	85,9
Prom.vr.potrošačkih dobara u Nemačkoj (GE: Consumer price index MoM 26.06.2009.)	Jun	0,2%	0,4%	0,4%

Izvor podataka: "Bloomberg" informacioni sistem

Zlato: 922,70 – 940,80 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:			
	22.–26.06.'09		29.06– 03.07.'09	
ponedeljak	922,70	min	937,95	
utorak	925,83		926,60	min
sreda	931,40		940,80	max
četvrtak	939,25		929,80	
petak	939,60	max	932,25	

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

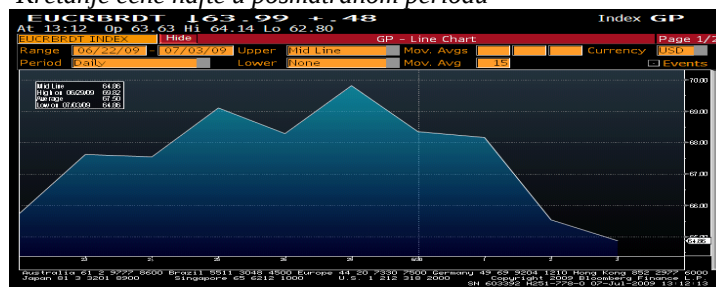
Izvor podataka: "Bloomberg" informacijski sistem

- Početkom izveštajnog perioda cena zlata je ostvarila pad od 0,8%, usled jačanja dolara u odnosu na korpu valuta, što je umanjilo privlačnost ovog plemenitog metala, ali i drugih berzanskih roba. Međutim, nakon toga, kao posledica slabljenja američke valute, došlo je do rasta cene zlata. Krajem prve nedelje trend rasta je nastavljen, jer je Kina najavila veću kupovinu zlatnih poluga, kao meru zaštite u odnosu na dolar.
- Početkom druge nedelje izveštajnog perioda, trend rasta cene zlata je nastavljen, i dalje kao posledica slabljenja američke valute, pa je cena plemenitog metala dostigla nivo od 942 \$/Oz. Analitičari očekuju da će inflatorna očekivanja uticati na rast tražnje za ovim plemenitim metalom, jer smatraju da će rastući deficit država izazvati nagli rast cena čim dođe do ponovnog privrednog rasta. Nakon volatilnog kretanja krajem druge nedelje, a usled jačanja američke valute, došlo je do pada cene ovog plemenitog metala.

Nafta: 64,86 – 69,82 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$/Barrel-Brent) u periodu:			
	22.–26.06.'09		29– 03.07.'09	
ponedeljak	65,72	min	69,82	max
utorak	67,62		68,34	
sreda	67,54		68,16	
četvrtak	69,10	max	65,54	
petak	68,29		64,86	min

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: "Bloomberg" informacijski sistem

- Iako je, usled zabrinutosti od smanjenja tražnje uzrokovane posledicama svetske ekonomske krize, došlo do pada cene u ponedeljak 22. juna, cena nafte je rasla skoro cele prve nedelje izveštajnog perioda. Značajno slabljenje dolara, izveštaj američkog Ministarstva za energetiku pokazao koji je pokazao da su smanjene zalihe sirove nafte, oporavak tražnje na tržištima akcija, kao i učestali napadi na naftna postrojenja u Nigeriji uticali su na nastavak trenda rasta sve do pred kraj prve nedelje izveštajnog perioda.
- Na povećanje cene nafte, prvog dana druge nedelje izveštajnog perioda, značajno su uticali rast cena na tržištima akcija, kao i slabljenje američkog dolara. Već od utoraka počinje trend pada koji je trajao do samog kraja druge nedelje. Podatak o poverenju potrošača u SAD pokazao je da kraj recesije još uvek nije blizu, što je negativno uticalo na cenu sirove nafte. Na pad cene krajem druge nedelje uticao je i

izveštaj Ministarstva za energetiku SAD da je opala tražnja za naftom. Izveštajni period
cena nafte je završila na nivou od 64,86 dolara za barel.